

Vergaderjaar 2020–2021

33 529

Gaswinning

Nr. 811

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 oktober 2020

Op 7 april 2020 heeft het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) advies uitgebracht ten aanzien van de hazard en risicoanalyse (HRA) en de NPR. Dit advies is u per brief van 26 mei 2020 (Kamerstuk 33 529, nr. 766) aangeboden. Nadien heeft Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) ook een rapport uitgebracht over de HRA en NPR. Aangezien het rapport van SodM aansluit op het advies van het ACVG is dit rapport meegenomen in deze brief en als bijlage toegevoegd¹.

Door middel van deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, hoe invulling wordt gegeven aan de adviezen van het ACVG en het rapport van SodM.

ACVG-advies

Het ACVG adviseert de vereenvoudigde methode voor de uit-het-vlak beoordeling van metselwerkwallen van de NPR 9998: 2018 te verbeteren. Daarnaast adviseert het ACVG om de consistentie tussen benaderende rekenmethoden cf. NPR 9998: 2018 voor het globaal (in-het-vlak) bezwijken van gebouwen te verbeteren.

Ik onderschrijf de noodzaak van de voorgestelde verbeteringen van de NPR:2018. De NEN heeft op 1 augustus jl. een tussentijdse update van de NPR gepubliceerd, die de verbeterpunten bij het uit-het-vlak beoordelen van metselwerkwallen adresseert. NEN werkt op dit moment aan een herziening van de NPR. Hierbij worden ook de verbeterpunten voor het globaal bezwijken van gebouwen geadresseerd die door het ACVG zijn aangedragen. De herziene NPR wordt begin 2021 afgerond.

Het ACVG adviseert dat de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) evalueert in hoeverre in de HRA adequaat wordt omgegaan met uit-het-vlak bezwijken en de gebouw-tot-gebouwvariabiliteit binnen HRA-gebouwtypologieën.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

TNO betreft deze onderwerpen in de lopende ontwikkelingen voor de onafhankelijke, publieke versie van de HRA en de typologieaanpak. Hiermee wordt invulling gegeven aan het advies van het ACVG in het kader van de langetermijntoekomstontwikkeling van de publieke HRA.

Verder adviseert het ACVG om de gebouwendatabase voor de HRA te blijven actualiseren en daarmee gebruik te maken van de resultaten van opnames, beoordelingen, schaderapportages en versterkingen. Ik zal de Kamer op korte termijn nader informeren over het traject van de publieke HRA. In deze brief zal ik op dit advies nader ingaan.

Daarnaast adviseert het ACVG aandacht te besteden aan de kwetsbaarheid van gebouwen met meervoudige constructieve schade. Naar aanleiding van het advies heeft het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) aangegeven dat het zijn volledige werkvoorraad zal blijven analyseren op veiligheidsrisico's als gevolg van constructieve schade. Als er zodanige constructieve schade is dat er aanleiding kan zijn om te twijfelen of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet, wordt de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) hierover geïnformeerd. De NCG zal dan, indien deze adressen geen onderdeel uitmaken van de werkvoorraad, op basis van de geldende regelgeving en bestuurlijke afspraken de gemeenten adviseren om dergelijke adressen op te nemen in de gemeentelijke plannen van aanpak.

Indien constructieve schade zodanig is dat er sprake is van een acuut onveilige situatie, dan is al de praktijk dat direct wordt ingegrepen om de veiligheid te borgen.

De NCG heeft bovendien aangegeven dat bij het afgeven van versterkingsadviezen al rekening wordt gehouden met constructieve schade. Als er constructieve schade in een pand wordt aangetroffen geeft NCG, in aanvulling op versterkingsmaatregelen, de opdracht om de constructieve schade te herstellen. Hiermee wordt voorkomen dat een pand, ondanks versterkingsmaatregelen, niet voldoet aan de veiligheidsnorm door constructieve schade.

Naast de bovengenoemde aanbevelingen heeft het ACVG een aantal algemene verbeterpunten voorgesteld. Ten eerste is er voorgesteld de inhoudelijke kwaliteitsborging ten aanzien van de beoordeling van de aardbevingsbestendigheid van gebouwen systematisch te verbeteren. De NCG heeft in het afgelopen jaar de opdrachtverlening van beoordelingen overgenomen van het Centrum Veilig Wonen (CVW). Daaruit is gebleken dat de kwaliteit van de beoordelingen onvoldoende geborgd was. Met de overname van de opdrachtverlening zijn er door NCG verbeteringen doorgevoerd, door het gericht inzetten van opdrachten bij de ingenieursbureaus, waarbij oog is voor het systematisch verbeteren van de inhoudelijke kwaliteitsborging bij de beoordeling van de aardbevingsbestendigheid van gebouwen.

Ten tweede adviseert het ACVG de eenduidigheid van de regie op de (door)ontwikkeling en validatie van de verschillende technisch-inhoudelijke hulpmiddelen voor de versterkingsopgave te verbeteren om hiermee de consistentie te verbeteren en ervoor te zorgen dat initiatieven beter op elkaar en de praktijk aansluiten.

Na de aardbeving bij Westervijtwerd is in overleg met de regio besloten tot meerdere sporen om de versterkingsoperatie te versnellen. Hieronder vallen meerdere pilots en initiatieven om tot versnelling van de beoordeling van de veiligheid te komen.

In lijn met het advies van het ACVG worden de verschillende versnellingsmaatregelen nu bij elkaar gebracht. De versnellingsmaatregelen die in de praktijk het meest effectief zijn gebleken, worden, in overleg met de regio,

breder uitgerold. Bovendien worden alle veiligheidskaders voor een toets aan het ACVG voorgelegd. Hiermee komen we tot een consistente aanpak die aansluit op de praktijk.

Het ACVG adviseert tot slot om de achtergronden van de vastgestelde risicoprofielen op verzoek aan bewoners beschikbaar te stellen en het bewoners mogelijk te maken om zelf een opname aan te vragen, om het toegekende risicoprofiel te evalueren en indien mogelijk via zelfinspectie bij te dragen. In dit verband spreekt het ACVG steun uit voor het initiatief «opname op verzoek». In het kader van transparantie neem ik het advies dat de bewoners de vastgestelde risicoprofielen kunnen inzien over. Daarnaast is het altijd mogelijk voor een bewoner om een opname aan te vragen. Dit wordt in het initiatief «opname op verzoek», zoals het ACVG al stelt, mogelijk gemaakt.

SodM-rapport

SodM heeft vanuit zijn rol als toezichthouder op eigen initiatief een rapport uitgebracht over de HRA en NPR. Het rapport sluit inhoudelijk aan op het advies van het ACVG over de kaders die gesteld worden voor de veiligheid. Op enkele punten van het SodM-rapport ga ik hieronder in.

SodM adviseert om de nieuwste inzichten te verwerken in de NPR en de NPR opnieuw te kalibreren aan de veiligheidsnorm. SodM geeft aan dat nader onderzocht moet worden of de NPR:9998 goed aansluit bij de veiligheidsnorm. SodM constateert dat voor de laatste kalibratie in de huidige NPR hiervoor informatie uit 2015 is gebruikt en dat het de vraag is of de kalibratie goed aansluit bij de specifieke situatie in Groningen. Ik zal in overleg met NEN bezien op welke manier invulling gegeven kan worden aan dit advies.

SodM adviseert ervoor zorg te dragen dat de bouwkundige inspecteurs, die worden ingeschakeld door de NCG, voldoende zijn opgeleid om een inspectie uit te voeren. Hiermee wordt voorkomen dat zij onnodige conservatieve aannames doen. SodM adviseert daarom het Applicatiedocument Beoordeling Seismische Capaciteit (ABSC) aan te passen naar aanleiding van de update van de NPR. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de NCG opdracht gegeven om deze aanpassing van het Applicatiedocument uit te voeren. De NCG werkt op dit moment een aanpassing van het Applicatiedocument uit.

SodM adviseert verder om de NPR en de webtool met dreigingskaarten bij de NPR periodiek te herzien en hiervoor een gedragen proces in te richten. Zoals gemeld, wordt begin 2021 een herziene NPR geïmplementeerd. De NPR is dan aangepast op de nieuwste inzichten, en geeft daardoor een actuele beoordelingsmethode in het belang van de voortgang van de versterkingsoperatie. Het eventueel op een later moment aanpassen van de webtool bespreek ik nader met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

SodM adviseert om de uitvoering van de versterkingswerkzaamheden te prioriteren op basis van de werkzaamheden die uit de NPR-onderzoeken komen en niet op basis van de risicoprofielen. De wijze van het prioriteren van de versterkingsopgave wordt vastgelegd in het wetsvoorstel versterken en onderliggende regelgeving. Het rapport van SodM over de prioritering van de versterkingsmaatregelen wordt in de afwegingen bij het wetsvoorstel meegenomen.

SodM adviseert tot slot om de HRA te blijven verbeteren en ervoor zorg te dragen dat dit verbeterproces wordt voortgezet als de HRA in publieke

handen overgaat. Inderdaad beoog ik de HRA vanaf volgend jaar publiek te laten uitvoeren. Zoals hierboven aangegeven zal ik uw Kamer daarover op korte termijn informeren. Het inrichten van een zorgvuldig proces om verdere verbeteringen van de modellen op basis van wetenschappelijk inzichten te borgen heeft hierbij mijn aandacht. Ook SodM zelf krijgt hierin een belangrijke rol.

Tot slot

Uit het advies van het ACVG en het rapport van SodM kan de conclusie worden getrokken dat de NPR door de huidige toepassing conservatief is. Dit betekent dat de verwachting is dat door toepassing van de nieuwste beoordelingsmethoden, bovenop het dalende risico van aardbevingen, minder maatregelen nodig zijn dan nu het geval is. Dit wordt betrokken in de gesprekken met de regionale overheden. Daarbij wordt ingezet op een samenhangende aanpak voor bewoners.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes